

FARNOSŤ KRUŽLOV PASCHA 2020

Drahí bratia a sestry, milí mladí priatelia!

Čo sa to vlastne deje? Prečo sa to deje? Prečo sú choroby, nešťastia, katastrofy, epidémie, prečo ľudia zomierajú? Prečo Boh, ak je taký dobrý ako hovorí cirkev, toto všetko dovolí? Keď sme sa narodili, mamka s ockom už mali pre nás všetko prichystané, aby ste sa cítili dobre a nič nám nechýbalo. Tak aj Boh, keď naplánoval stvorenie človeka, tak vidíme, že prv tvorí svet, stromy, rastliny, zvieratá, svetlo a až tak tvorí človeka, už do pripraveného sveta. Človekovi nič nechýbalo, mal všetko a hlavne mal Boha, s ktorým mal dôverný vzťah. Prechádzal sa s Ním po raji, rozprával sa s Ním a vychutnával si Božiu blízkosť, Božie priateľstvo. Až do chvíle, kým človek uveril klamstvu a prestal byť poslušný Bohu. Vtedy cez neposlušnosť Bohu - cez hriech, vstúpili do životov nás, ľudí strach, bolesť, hanba, choroba, smútok a smrť. Boh nás v takomto stave nenechal, ale naplánoval našu záchranu skrze smrť a zmŕtvychvstanie svojho syna Ježiša Krista. A ani potom neprestal pracovať na našej záchrane: cez cirkev, sviatosti, spoveď, eucharistiu, sv. liturgiu, Božie slovo, spoločenstvo bratov a sestier. Tak nás miluje a tak Mu na nás záleží.

Nie Boh, ale my sme otrávilí zem, pôdu, vodu, vzduch, pre svoje lakomstvo, ziskuchtivosť, túžbou po bohatstve. Niekedy ľudia vzali z prírody len toľko, koľko skutočne potrebovali. Dnes berieme toľko, koľko dokážeme, koľko sa dá, nepozerajúc na nikoho a nič. Sme zahľadení len do seba, len aby som sa ja mal dobre a po mne aj "potopa." A potom sa pýtame: prečo Boh toto dovolí? Aká odvaha. Obviniť Boha z nášho hriechu. Ak si

prečítame dejiny židovského národa zbadáme, že ak ľud počúval Boha a plnil Jeho vôľu nič mu nechýbalo. Ak sa od Boha odvrátil a robil si čo chcel, Boha ignoroval, vtedy ten ľud trpel. No keď volal na Boha a prosil o pomoc Boh mu vždy odpustil a pomohol. Ak si nevážime dary, ktoré sme dostali nevážime si ani Darcu. Preto je čas volať: „ **Pane zachráň ma, Pane uzdrav ma, Pane odpusť mi, lebo ty si milostivý.**“

Na záver tohto úvodníka, ešte jeden príbeh zo života jedného nášho gréckokatolíckeho kňaza. Narodilo sa im dievčatko s postihnutím. Lekár im povedal: „ Ak chcete aby vaša dcéra niekedy chodila musíte s ňou každý deň cvičiť.“ Rodičia s ňou každý deň poctivo cvičili. Nebolo to jednoduché, lebo dievčatko pri cvičení prežívalo veľkú bolesť. Plakala dcéra a plakali aj rodičia, ale cvičili. Dnes to dievča vďaka cvičeniu aj napriek bolesti chodí. Keby si rodičia povedali: „my sa nebudeme pozerieť ako naše dieťa trpiť“ a prestali by počúvať radu lekára, možno by im ich dcéra robila výčitky: „ Prečo nemôžem behať ako ostatné deti? Prečo musím byť odkázaná iba na invalidný vozík?“ No dnes je svojim rodičom vďačná. Cez poslušnosť prichádza požehnanie. Čo prežíval Noe keď bol so svojou rodinou 40 dní a nocí v korábe? Nemohol vyjsť na čerstvý vzduch, poprechádzať sa, keďže neustále pršalo. Aj naňho a celú rodinu doliehala tak isto nútená izolácia, podráždenosť, nervozita, ale napriek tomu bol poslušný Bohu. V tom spočívala záchrana celej jeho rodiny.

Otcovia! Muži! Matky! Ženy! Deti! Buďme poslušní Bohu i našim autoritám, lebo to je záchrana pre nás všetkých. Využívajte tento čas v kruhu svojich rodín na budovanie vzájomných vzťahov, na urovanie nedorozumení, sporov, aby sme viac premýšľali o Prameni života i o nás samých a prehodnocovali svoje priority.

Povzbudzujem vás Božím Slovom: Rim 8,28: „Vieme, že tým čo milujú Boha všetko slúži na dobré.“ „Spravodliví majú utrpení veľa, ale Pán ich vyslobodí zo všetkých.“

Drahí veriaci, slovenskí biskupi rozhodli, že vzhľadom na pokračujúci zákaz zhromažďovania a trvanie opatrení, ktoré zaviedli inštitúcie verejnej správy, zostáva v platnosti aj rozhodnutie o neslávení verejných bohoslužieb, a to až do odvolania. To znamená, že aj slávenie Veľkonočných sviatkov bude prebiehať v chrámoch bez prítomnosti verejnosti. S tým sú spojené viaceré opatrenia, ktoré vám prinášame v nižšie uvedených inštrukciách.

Veľkonočné sviatky v Prešovskej archieparchii

Drahí bratia a sestry, na základe mimoriadnej situácie v našej krajine, ktorá naďalej trvá, ako aj predĺženia zákazu verejných bohoslužieb aj počas Veľkonočných sviatkov, vám ponúkame niekoľko usmernení o slávení Paschy:

1) SVIATKY PASCHY BUDÚ KŇAZI SLÁVIŤ IBA VO FARSKÝCH CHRÁMOCH, A TO BEZ ÚČASTI VERIACICH A ZA ZATVORENÝMI DVERAMI. Tieto usmernenia sú v súlade s dokumentom Kongregácie pre východné cirkvi *Inštrukcie o paschálnych sláveniach vo východných katolíckych cirkvách*.

2) Posvätenie ratolestí (bahniatok) nebude formou, na akú sme zvyknutí (bolo by nebezpečenstvo zhromaždenia väčšieho počtu ľudí). Kňaz sa v chráme za zatvorenými dverami pomodlí celú modlitbu požehnania ratolestí (bahniatok) s úmyslom a požehnaním pre celú farnosť. Doma si môžete prečítať evanjelium z Kvetnej nedele Jn 12, 1 – 18 (alebo Jn 12, 12 – 18). Zároveň v tomto výnimočnom prípade je možné, že napr. otec rodiny alebo najstarší v rodine (rodina ako domáca cirkev) vyslovujúc slová „*V mene Otca i Syna i Svätého Ducha. Amen.*“ pokropí svätenou vodou ratolesti (bahniatka), ale nie je to nutné.

3) **Veľký piatok:** *Večiereň s uložením plaščenice do hrobu* bude **bez sprievodu s plaščenicou okolo chrámu z dôvodu nebezpečenstva zhromaždenia väčšieho počtu ľudí.** Zároveň aj Boží hrob bude v zatvorenom chráme bez toho, aby si veriaci prichádzali uctiť Ježiša Krista na plaščenici. (Veriaci si môžu uctiť Ježiša Krista napr. úklonom pred ikonou doma v rámci spoločnej rodinnej modlitby.)

4) **Veľká nedeľa Paschy:** *Voskresná utiereň* bude **bez sprievodu okolo chrámu.**

5) **Posvätenie veľkonočných pokrmov nebude formou, na akú sme zvyknutí**

(bolo by nebezpečenstvo zhromaždenia väčšieho počtu ľudí). Kňaz sa v chráme za zatvorenými dverami pomodlí celú modlitbu požehnania veľkonočných pokrmov s úmyslom a požehnaním pre celú farnosť. Odporúčame veriacim, aby sa pred požitím veľkonočných jedál spoločne v rodine pomodlili, tak ako to majú vo zvyku. V tomto prípade je najvhodnejšie zaspievať predovšetkým tropár *Christos voskrese*, prípadne aj prečítať jedno z veľkonočných evanjelií (Mt 28, 1 – 10, Mk 16, 1 – 8, Lk 24, 1 – 12, Jn 20, 1 – 8) alebo prológ Jánovho evanjelia Jn 1, 1 – 17. Zároveň v tomto výnimočnom prípade je možné, že napr. otec rodiny alebo najstarší v rodine (rodina ako domáca cirkev) vyslovujúc slová „*V mene Otca i Syna i Svätého Ducha. Amen.*“ pokropí svätenou vodou pokrmy, ale nie je to nutné. V tejto situácii je vhodné pripomenúť, že aj keď je svätenina posvätenia veľkonočných pokrmov veľmi hodnotná, potrebná a aj veľmi pekná a typická pre našu cirkev, predsa to nie je najdôležitejšia duchovná súčasť veľkonočného slávenia. Mnohí si nevedia bez týchto pokrmov predstaviť Veľkonočné sviatky. Pozrime sa však na naše Slovensko a môžeme si všimnúť, že veľkonočné jedla sa posväcujú každý rok, len na východnom Slovensku. Čo potom? Azda stredné a západné Slovensko má neplatné sviatky Paschy? Centrom Paschy má byť z mŕtvych vstali

Kristus, ktorý porazil smrť a nie pozornosť na naše hladné brucho a tradíciu. Kresťanovi ma záležať najviac na úprimnej spovedi, eucharistii a ohlasovaní radostnej zvesti.

6) Chceme upriamiť vašu pozornosť na odporúčania z Inštrukcií: „*V noc Paschy- Utieren, chceme vás vyzvať všetky rodiny, ak je to možné prostredníctvom slávnostného hlaholu zvonov, aby ste sa zišli na čítanie evanjelia o vzkriesení, a aby ste zapálili svetlo [sviece] a zaspievali niektoré tropáre alebo spevy vlastné ich tradícii, ktoré veriaci často vedia naspamäť.*“ **Teda rodina sa môže duchovne zjednotiť vo svojom dome/byte s kňazom, ktorý je v chráme** a pomodliť sa, prípadne aj spievať napr. voskresnú utieren alebo niektoré jej časti a pod.

7) Zároveň ponúkame obzvlášť tieto odporúčania z Inštrukcií: „*Tento čas nám chce pripomenúť, aká hodnotná je osobná modlitba i modlitba v kruhu rodiny, ktorá je opravdivou modlitbou Cirkvi a ktorá je v súčasnej situácii dôležitým prostriedkom na odovzdávanie viery, i jej obsahov a určitých modlitieb medzi jednotlivými generáciami.* Veríme, že mnohí máte doma modlitebné knihy, prípadne aj samostatné texty k sviatkom Paschy, prípadne máte prístup k webstránke casoslov.sk alebo mobilnej aplikácii casoslov.sk.

8) V rodinách môžete pri spoločných modlitbách využiť modlitebné knihy a zborníky, Sväté písmo Starého a Nového zákona, o to viac, keď si uvedomíme, že je Rok Božieho slova, ikony, Svätý kríž, zapálenú sviecu, ratolesti (bahniatka), košík s veľkonočnými pokrmami a pod. Toto všetko vám môže pomôcť vytvoriť doma slávnostnú atmosféru pri rodinnom slávení.

9) Svetlý pondelok: Svätá liturgia bude **bez sprievodu okolo chrámu.**

10) Pozývame vás byť účastnými na bohoslužbách prostredníctvom ich sledovania cez internet a v ďalších médiách, hlavne www.logos.tv, www.zemplin.tv, TV Lux, Rádio Lumen, RTVS a iné.

Všetky dôležité informácie sa môžete dozvedieť na našej webovej stránke prešovskej archieparchie www.grkatpo.sk

Sviatosť zmierenia

1. **SVIATOSŤ ZMIERENIA:** Keďže sa situácia každým dňom komplikuje, **VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA SA TERAZ MUSÍ OBMEDZIŤ IBA NA NEVYHNUTNÉ PRÍPADY** pri zachovaní všetkých hygienických opatrení. To isté **platí aj na pútnických miestach na hore Zvir v Litmanovej a v Ľutíne.**

2. Ak sa niekto potrebuje nevyhnutne vyspovedať, má sa kňazovi ozvať telefonicky. **Nevyhnutný prípad nie je bežný**, ide hlavne o nebezpečenstvo smrti, vážnu operáciu a pod. Teda v tomto prípade nevyhnutným prípadom nie je predveľkonočná alebo prvopiatková svätá spoveď. **PRETO VÁS POZÝVAME VZBUDIŤ SI DOKONALÚ ĽÚTOSŤ.**

3. Prosíme všetkých veriacich, aby tento stav rešpektovali a boli trpezliví. Keď sa skončí tento čas mimoriadnych opatrení, bude veľa možností ako tieto sviatosti prijať. Tu nejde o reštrikcie proti Cirkvi a našej viere, ale o celoplošné obmedzovanie priamych kontaktov ľudí, čo je podľa odborníkov a civilných autorít nevyhnutné. Preto tu nie je namieste falošné hrdinstvo. Na druhej strane sme vďační mnohým skutočným hrdinom v prvej línii, ale aj kňazom, ktorí neodmietajú v opodstatnených prípadoch vyspovedať či zaopatriť, pochovať zomrelého, pokrstiť dieťa a pod. Sú zaiste aj individuálne heroické svedectvá. Všetci však majme na pamäti, že Boh nám dal aj vieru aj rozum. Preto budme zodpovední, predovšetkým voči zdraviu a životu našich rodín, ostatných ľudí, ale aj voči sebe samým. A nezabúdajme sa modliť a v tomto čase aj postiť. Zároveň aj rozumne i obetavo pomáhať ako sa len dá, napr. starším najohrozenejším ľuďom.

Dokonalá ľútosť

1) **DOKONALÁ ĽÚTOSŤ**: Pozývame vás vzbudiť si dokonalú ľútosť (odpúšťajú sa ňou aj ťažké hriechy), pričom pamätajte na podmienky uvedené v príslušnej Nôte Apoštolskej penitenciárie, hlavne na podmienku, že pri najbližšej možnosti sa sviatostne vyspovedáte.

2) **VYSVETLENIE K DOKONALEJ ĽÚTOSTI**: Katechizmus Katolíckej cirkvi v článku 1452 hovorí: „Keď ľútosť pochádza z lásky k Bohu milovanému nadovšetko, volá sa «dokonalá» (je to ľútosť z lásky – caritatis contritio). Takáto ľútosť odpúšťa všedné hriechy; dosiahne aj odpustenie smrteľných hriechov, ak zahŕňa pevné predsavzatie pristúpiť k sviatostnej spovedi, len čo to bude možné.“ Teda odporúčame urobiť si spytovanie svedomia (podobne ako sa pripravujete na svätú spoveď) a potom úprimne oľutovať všetky svoje hriechy, ako ste bežne zvyknutí, a to s úmyslom (ten je dôležitý) mať na zreteli našu lásku k Bohu a Božiu lásku k nám, ktorá je hlavným motívom našej ľútosti. Na prvom mieste teda ľutujem preto, že milujem Boha, ktorý ma ako prvý nekonečne miluje a ja som páchal hriechy. Teda na prvom mieste nie je strach z večného zatratenia a iných trestov, ktoré hrozia hriešnikovi (to je nedokonalá ľútosť). Ako príklad k pochopeniu podstaty dokonalej ľútosti môžu slúžiť slová: „Bože, Láska moja, teba milujem, preto svoje hriechy veľmi ľutujem. Nechcem viac uraziť tvoju dobrotu. Prosím ťa, odpusť mi pre Krv Kristovu“ a pod.

Úplné odpustky

Apoštolská penitenciária vydala 19. marca 2020 Dekrét o udeľovaní mimoriadnych odpustkov veriacim v aktuálnej situácii pandémie: Na základe tohto dekrétu môžu rôzne skupiny veriacich, hlavné chorí, prijať úplné odpustky. Ide nielen o

chorých na Covid-19, ale aj o zdravotníkov a všetkých, ktorí sa modlia na úmysel za zastavenie šírenia koronavírusu.

VYSVETLENIE K ÚPLNÝM ODPUSTKOM: Ak chceme získať úplné odpustky, disponujme sa na ich prijatie. Zvyčajné podmienky sú: svätá spoveď, sväté prijímanie, odpútanie sa od hriechu, modlitba na úmysel Svätého Otca (Otče náš, Raduj sa, Bohorodička, Verím a Sláva Otcu...) a prípadne ďalšia modlitba alebo predpísaný úkon.

Teraz sme však v osobitnej situácii. Keďže pre mnohých nie je možné ísť na svätú spoveď a na sväté prijímanie, treba si vzbudiť dokonalú ľútosť, to znamená ľútosť nad hriechmi z lásky k Bohu (nie zo strachu pred trestom): to môžeme urobiť tými slovami, ktorými ľútosť zvyčajne vyjadrujeme pri svätej spovedi (napríklad: „Bože, Láska moja, teba milujem, preto svoje hriechy veľmi ľutujem. Nechcem viac uraziť tvoju dobrotu. Prosím ťa, odpusť mi pre Krv Kristovu“ a pod.). Takáto úprimná ľútosť, ak je spojená s predsavzatím vyspovedať sa, keď to bude možné, odpúšťa všetky hriechy, aj ťažké. Zároveň sa treba pomodliť na úmysel Svätého Otca (Otče náš, Raduj sa, Bohorodička, Verím a Sláva Otcu...).

Duchovné prijímanie

V tomto mimoriadnom čase zákazu verejných bohoslužieb sledujeme priame prenosy bohoslužieb z chrámov, kde ich za zatvorenými dverami slávia kňazi. Ak sa chceme čo najviac duchovne zjednotiť s kňazom pri slávení svätej liturgie, je dôležité mať na pamäti nasledovné:

Nakoľko nemôžeme prijať Eucharistiu, je veľmi vhodné a potrebné urobiť si duchovné sväté prijímanie, teda predovšetkým sa modliť s kantorom modlitbu *Verím, Pane, a vyznávam...* pred svätým prijímaním a zároveň s úprimnou túžbou po zjednotení sa s

Kristom pomodliť sa počas svätého prijímania niektorú z možných modlitieb duchovného svätého prijímania.

Napr.: *Môj Ježišu, verím, že si v Najsvätejšej Eucharistii skutočne prítomný. Klaniam sa Ti a milujem Ťa nadovšetko. Z lásky k Tebe ľutujem všetky svoje hriechy. Sľubujem, že sa budem vyhýbať každej hriešnej príležitosti. Moja duša túži po Tebe, ale keď Ťa teraz sviatostne nemôžem prijať, príď aspoň duchovne so svojou milosťou do môjho srdca. Daj, aby som vždy žil v Tvojej milosti, a tak plnil Tvoju vôľu, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.*

Kedže väčšinou pozeráme televíziu v rámci oddychu, niekedy aj v rôznych uvoľnených oddychových polohách, pri sledovaní svätej liturgie treba zaujať polohu adekvátnu tomu, že ide o priamy prenos svätej liturgie, ktorá je sprítomnením veľkonočného tajomstva Ježiša Krista, jeho smrti a vzkriesenia.

K sústredenému sláveniu prostredníctvom priameho prenosu nám môže pomôcť to, keď sa zapájame do patričných odpovedí a modlitieb veriacich. Môžeme mať pritom aj modlitebnú knihu podobne ako v chráme. Zároveň je vhodné, keď pri častiach, kedy sa v chráme stojí, aj doma vstaneme, prípadne, keď sa kľací, aj doma kľakneme.

Počas sledovania svätej liturgie nič nejeme, nepijeme, nerozprávame sa a neodbiehame, ako sa to bežne robí pri iných typoch televíznych programov. Toto všetko sú vonkajšie prejavy, ktoré však vyjadrujú základný postoj srdca, ktorý vyjadruje našu lásku k Ježišovi Kristovi.

Otcom a skutočným mužom!

Prvého stvoril Boh **muža**, aby pomenoval všetko živé. Potom Boh oslovil **muža Noeho**, aby postavil koráb a zachránil pred potopou po páre zo všetkého živého. Prvému komu Boh dal prísľub, že bude dedičom zaslúbenej zeme a veľkého národa bol **Abrahám. Izák** zdedil od svojho otca Abraháma vieru v jediného Boha a odovzdal ju svojmu synovi **Jakubovi**, (Boh mu neskôr zmení meno na Izrael) ktorý ju odovzdal svojim **dvanástim**

synom. Z tých dvanástich, vznikol veľký národ, Boží ľud – Izrael. Keď tento národ bol 400 rokov v Egyptskom otroctve a nariekal, znova Boh posielal **muža Mojžiša**, aby zachránil svoj ľud a vyviedol ho z Egypta do zaslúbenej zeme, ktorú sa zaviazal dať Abrahámovi a jeho potomstvu. Pre neveru izraeliti 40 rokov putujú po púšti, aby sa naučili žiť s Bohom a veriť Mu. Tam na púšti si Boh z tohto národa vyberá **mužov**, ktorí mu majú slúžiť, ktorí majú byť jeho kňazmi. Mojžiš zomiera a na jeho miesto nastupuje **Jozue**, ktorý naplní Boží prísľub a konečne vovádza ľud do krajiny, ktorú im Boh predurčil. V celých dejinách tohto národa si Boh povoláva vo väčšine **mužov**, aby viedli tento národ, vyslobodzovali ho keď bol utláčaný inými národmi, napomínali, keď sa od Boha vzdialili. Boli to **proroci, králi, kňazi, udatní bojovníci ako napr: Samuel, Gedeón, Jefte, Samson, kráľ Dávid a pod.**

V tomto národe sa narodil **Boží syn, Ježiš Kristus**, ktorý, keď začal verejne účinkovať povolal si svojich **učeníkov – apoštolov**, ktorí ho nasledovali a stali sa svedkami Jeho smrti a zmŕtvychvstania. Po zoslaní Svätého Ducha má sv. Peter svoju prvú kázeň, počas ktorej sa obráti a prijme krst viac než 3000 **mužov**. Vzniká Cirkev.

Akú dôležitú úlohu máme my, muži?! Počúvať Boha, byť mu poslušní, chrániť a viesť svoju rodinu ako sv. Jozef. Muža nerobia len svaly, alebo pohlavnosť, alebo drsnejší výzor. **Skutočný muž je ten, kto sa za svojho Boha nehanbí, kto si ho uctieva, kto sa mu klania, kto je ochotný položiť zaň aj svoj život. Kto odovzdáva vieru, čiže život večný svojim deťom. Pre koho je Boh všetko.**

Ak si sa ako muž nikdy nemodlil v rodine nahlas, alebo si nemal takýto vzor vo svojom vlastnom otcovi, možno práve teraz je ten správny začiatok skúsiť to. V týchto časoch, kedy nám nie je umožnené chodiť do chrámu, nech každý muž, skutočný muž je kňazom vo svojej rodine. Prinášajte tam pokoj a povzbudzujte.

Pozývajte k zmiereniu. Veďte modlitbu. Pomôcka sú nám brožúrky Christos Voskrese, kde sú obrady dní, kedy sa slávia veľkonočné obrady. Žehnajte svoje ženy a deti. Požehnajte jedlo. Spievajte víťaznú pieseň: Christos Voskrese! Ak chýba otec, nech túto úlohu preberie najstarší syn. Ak niet v dome muža, verím, že ženy takto povzbudzovať netreba, lebo viem, že v tejto oblasti sú odvážnejšie ako väčšina mužov.

Chcem, vás ubezpečiť, že ste v našich srdciach (mojom a o. Matúša) a každý deň prednášame modlitby za vás.

Ako kňaz tento čas porovnávam s „Veľkou Sobotou“, kedy boli mnohí zmätení. Kristus bol mŕtvy v hrobe, každý sa v strachu rozprchol a mnohým nezostala žiadna nádej. Nič podstatné a zaujímavé sa navonok neodohráva, len čakanie – čo ďalej? Avšak čo sa deje v skutočnosti? Kristus zostupuje vo svojej sláve a moci do predpekla. Vyslobodzuje duše tých, ktorí na jeho príchod dlho čakali a zväzuje moc diabla, plieni peklo. Zaiste ste si mnohí nepredstavovali tento čas práve takto a možno aj odo mňa ste očakávali väčšiu kreativitu, akčnosť... Cirkev je hierarchická a tu sa ukazuje ako je potrebné viac počúvať autority, ako byť za každú cenu aktívny a prezentovať sa. Kristus veľa krát zdôrazňoval svoju poslušnosť otcovi: „Neprišiel som konať svoju vôľu, ale vôľu svojho Nebeského otca“ Je to čas, kedy si môžeme uvedomiť poslanie kňaza, ako muža modlitby, ten, ktorý žehná a nie ako voľnočasového aktivistu. Kňaza, ako Krista, ktorý je naoko v hrobe, no v skutočnosti zastavuje moc zlého a vyslobodzuje duše od zatratenia. Nie je to fyzická, ale duchovná námaha.

Ďalej si spomeňme evanjelium o „Marte a Márii“. Nebuďme Martou plnou aktivít a nebojme sa ticha, ale sami hľadáme Boha vo svojom srdci. Prepáčte, keď poviem, svoje osobné pocity: *Táto situácia nám ukazuje realitu o mnohých nás, ako kresťanoch, ktorí prichádzali do chrámu ako do divadla „posedieť, popočúvať, zaspievať, získať krátkodobý zážitok“. Ukazuje realitu*

dvojtvárnych kresťanoch, kresťanoch ktorí prepadli panike strachu zo smrti a ekonomickej krízy. Teraz sa ukazuje naša pravá viera, ako sa modlíš a budeš sa modliť doma, kde ťa nikto nevidí, toto je test našej túžby po Bohu, po jeho objatí a nemusí ťa pri tom nikto vidieť. Počul som jedného speváka, ktorý povedal „Nemôžem sa vyhovárať! Nemám čas, lebo mám plno práce. Niet kedy zatelefonovať rodine a priateľom.“ Nevyhovárajte sa už, že nemáme čas na modlitbu, Boha a rodinu. Konečne je čas na zmenu, preto nepremárnime tento čas. Neseď bezducho a bez zmyslu pri televízii, ale modli sa zo svojou rodinou, hovor deťom o Bohu, sebe, čo prežívaš a o tom ako sa slávili sviatky Paschy kedysi v našej farnosti, ako sa ľudia tešili a neporovnávali, lebo mali rovnaké kroje a pod...! Nebuď, ako v reštaurácii, ktorý čaká, keď mu čašník donesie jedenie a ešte ho aj okomentuješ, ako málo dochutené. Neseď, Ty sa postav a choď sám pripraviť chutný duchovný pokrm vo svojej rodine, svojmu okoliu!

Odovzdávam a zasväcujem celú našu farnosť Nebeskému otcovi, stvoriteľovi a vládcovi celého sveta. Nebeskej Matke Bohorodičke, našej patrónke a blahoslavenému biskupovi-mučeníkovi Vasiľovi Hopkovi, ktorí je nám veľkým vzorom a povzbudením v ťažkých časoch. Modlím sa za svoje obrátenie aj obrátenie mojej rodiny, všetkých mužov, otcov, žien, matiek, obrátenie našich mladých a zvlášť tých, ktorí ešte vôbec nezažili Boha ako Otca, ktorý miluje všetkých.

Žehnáme vám!

+ o. Michal a o. Matúš +

Prílohy:

Kajúca pobožnosť a vzbudenie si dokonalej ľútosti

Tam, kde nie je možné sa spovedať, nech duchovní pastieri určia veriacim, aby sa modlili niektoré z kajúcnych modlitieb bohatej východnej tradície: napríklad 50. Žalm (Zmiluj sa, Bože, nado mnou), Ježišovu modlitbu, modlitbu svätého Efréma Sýrskeho s poklonami, či kajúce tropáre „Zmiluj sa, Pane“.

Duch pokánia sa nachádza v celom bohoslužobnom okruhu roka a v každej hodine dňa, ale naliehavý je najmä v čase prípravy na sviatky, predovšetkým pred Paschou. Pokánie a Pascha spolu úzko súvisia, keďže odpustenie hriechov získavame účasťou na smrti a Kristovom zmŕtvychvstaní zomierajúc sebe a žijúc Bohu (Rim 6, 11).¹

V duchu tohto odkazu ponúkame veriacim nasledujúcu pobožnosť, ktorou sa môžu pohlúbiť do kajúcnosti a vzbudiť si dokonalú ľútosť.

Na príhovor našich svätých otcov, Pane Ježišu Kriste, Bože náš, zmiluj sa nad nami. Amen.

Sláva tebe, Bože náš, sláva tebe.

Kráľu nebeský, Utešiteľu, Duchu pravdy, * ktorý si všade a všetko naplňuješ, * poklad dobra a darca života, * príď a prebývaj v nás, * očisť nás od každej poškvrny * a spas, Dobrotivý, naše duše.

Svätý Bože, Svätý Silný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami.

Svätý Bože, Svätý Silný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami.

Svätý Bože, Svätý Silný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami.

¹ KONGREGÁCIA PRE VÝCHODNÉ CIRKVI: Inštrukcia na aplikáciu bohoslužobných predpisov CCEO, 86 - 87.

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Presvätá Trojica, zmiluj sa nad nami. * Pane, očisť nás od našich hriechov. * Vládca, odpusť nám naše neprávosti, * Svätý, príď a uzdrav naše slabosti pre svoje meno.

Pane, zmiluj sa. (3x).

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Otče náš, ktorý si na nebesiach, * posväť sa meno tvoje, * príď kráľovstvo tvoje, * buď voľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi. * Chlieb náš každodenný daj nám dnes * a odpusť nám naše viny, * ako i my odpúšťame svojim vinníkom, * a neuveď nás do pokušenia, * ale zbav nás Zlého.

Lebo tvoje je kráľovstvo a moc i sláva, Otca i Syna i svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Pane, zmiluj sa. (6x).

Pane, zmiluj sa. (6x).

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Podťe, pokloňme sa Kráľovi, nášmu Bohu.

Podťe, pokloňme sa Kristovi, Kráľovi, nášmu Bohu.

Podťe, pokloňme sa a padnime pred samým Pánom, Ježišom Kristom, kráľom a Bohom naším.

Žalm 31 (32)

Blažený, komu sa odpustila nepravosť a je oslobodený od hriechu. Blažený človek, ktorému Pán vinu nepripočíta a v ktorého mysli niet podvodu. Pretože som mlčal, chradli mi kosti a celý deň som nariekal. Veď vo dne i v noci doliehala na mňa tvoja ruka a ako v letných páľavách vysychala mi sila. Vyznal som sa ti zo svojho hriechu a nezatajil som svoj priestupok. Povedal som si: „Vyznám Pánovi svoju nepravosť.“ A ty si mi odpustil zlobu môjho hriechu. Preto každý nábožný bude sa modliť k tebe v čase tiesne. A záplavy veľkých vôd sa k nemu nepriblížia. Ty si moje útočisko,

ochrániš ma pred súžením; zahrnieš ma radosťou zo spásy. Dám ti múdrosť a poučím ťa o ceste, ktorou máš kráčať; poradím ti a budem ťa mať stále na očiach. Nebuďte ako žrebce či mulice, ktoré nemajú rozum. Keď im chceš vložiť uzdu a zubadlo, nepodídu k tebe. Bezbožného stíhajú mnohé strasti; no dúfajúcich v Pána obklopí milosrdenstvo. Radujte sa, spravodliví, v Pánovi a plesajte, jasajte všetci, čo máte srdce úprimné.

Sláva: I teraz: Aleluja, aleluja, aleluja, sláva tebe, Bože. (3x)

Tropáre, hlas 6.:

Zmiluj sa, Pane, nad nami, * zmiluj sa nad nami, * lebo nijakú inú obranu nemáme, * len túto modlitbu ti, ako svojmu Vládcovi, my hriešni prednášame: * „Zmiluj sa nad nami.“

Sláva:

Pane, zmiluj sa nad nami, * veď v teba dúfame. * Nehnevaj sa veľmi na nás, * ani nepamätaj na naše neprávosti, * ale aj teraz na nás láskavo zhliadni * a zbav nás našich nepriateľov. * Veď ty si náš Boh a my sme tvoj ľud, * všetci sme dielom tvojich rúk * a vzývame tvoje meno.

I teraz:

Požehnaná Bohorodička, * otvor nám bránu milosrdenstva. * V teba dúfame, nedaj nám zahynúť, * ale daj, aby sme sa skrze teba zbavili svojich bied, * veď ty si záchrana kresťanského rodu.

Nasleduje individuálne spytovanie svedomia, počas ktorého si veriaci v ľútosti spomína na všetky hriechy, ktoré učinil slovom, skutkom alebo myšlienkou od poslednej svätej spovede.

Po spytovaní svedomia nasleduje vzbudenie si dokonalej ľútosti. Dokonalá ľútosť pramení v dokonalej láske k Bohu. Naša láska k Bohu je dokonalá, ak ho milujeme pre Jeho nekonečnú dokonalosť, nekonečnú krásu, spravodlivosť, dobrotu alebo z vďačnosti, že preukázal svoju lásku k nám takým obdivuhodným spôsobom. Aby si si to plnšie uvedomil(a), môžeš viackrát opakovať slová z 18. žalmu:

„Milujem ťa, Pane, moja sila; Pane, opora moja, útočisko moje, osloboditeľ môj.“

Ako pomôcka je dobré si predstaviť situáciu, že ty sám/sama stojíš pred svojim Bohom a Jemu vravíš tieto slová. Nech skutočne vychádza táto ľútosť z hĺbky tvojho srdca. Takto, keď je láskou k Všemohúcemu Bohu naplnené tvoje srdce, je dobré vysloviť slová ľútosti:

Možnosť 1: Oslab, odpusť a prepáč, Bože, naše hriechy úmyselné i neúmyselné, ktorých sme sa dopustili slovom i skutkom, vedome i nevedome, vo dne i v noci, rozumom i myšlienkou. Všetko nám odpusť, lebo si dobrý a milostivý.

Možnosť 2: Bože, Láska moja, teba milujem, preto svoje hriechy veľmi ľutujem. Nechcem viac uraziť tvoju dobrotu. Prosím ťa, odpusť mi pre Krv Kristovu.

Možnosť 3: Pane Ježišu Kriste, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou hriešnym.

Dôstojné je velebiť teba, Bohorodička, vždy blažená a nepoškvrnená Matka nášho Boha. Čestnejšia si ako cherubíni a neporovnateľne slávnejšia ako serafíni, bez porušenia si porodila Boha Slovo, opravdivá Bohorodička, velebíme ťa.

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen. Pane, zmiluj sa. (3x) Požehnaj.

Pane Ježišu Kriste, Synu Boží, na príhovor svojej prečistej Matky, našich prepodobných a bohonosných otcov, i všetkých svätých zmiluj sa nado mnou a spas mňa hriešneho/-u, lebo si dobrý a láskavý k ľuďom. Amen.

Veriaci sa môže okrem 31. žalmu pomodliť aj iné kajúce žalmy: Žalm 6, Žalm 37 (38), Žalm 50 (51), Žalm 101 (102), Žalm 129 (130), Žalm 142 (143). Ako bolo v úvode spomenuté, veriaci sa môže pomodliť aj Ježišovu modlitbu, či modlitbu sv. Efréma Sýrskeho s poklonami.

Veľký Piatok

Na príhovor našich svätých otcov, Pane Ježišu Kriste, Bože náš, zmiluj sa nad nami.

Amen.

Sláva tebe, Bože náš, sláva tebe.

Kráľu nebeský, Utešiteľu, Duchu pravdy, * ktorý si všade a všetko naplňuješ, * poklad dobra a darca života, * príď a prebývaj v nás, * očisť nás od každej poškvrný * a spas, Dobrotivý, naše duše.

Svätý Bože, Svätý Silný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami.

Svätý Bože, Svätý Silný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami.

Svätý Bože, Svätý Silný, Svätý Nesmrteľný, zmiluj sa nad nami.

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Presvätá Trojica, zmiluj sa nad nami. * Pane, očisť nás od našich hriechov. * Vládca, odpusť nám naše neprávosti, * Svätý, príď a uzdrav naše slabosti pre svoje meno.

Pane, zmiluj sa. (3x).

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Otče náš, ktorý si na nebesiach, * posväť sa meno tvoje, * príď kráľovstvo tvoje, * buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi. * Chlieb náš každodenný daj nám dnes * a odpusť nám naše viny, * ako i my odpúšťame svojim vinníkom, * a neuveď nás do pokušenia, * ale zbav nás Zlého.

Lebo tvoje je kráľovstvo a moc i sláva, Otca i Syna i svätého Ducha, teraz i vždycky i na veky vekov.

Amen.

Pane, zmiluj sa. (6x).

Pane, zmiluj sa. (6x).

Sláva Otcu i Synu i Svätému Duchu i teraz i vždycky i na veky vekov. Amen.

Pod'te, pokloňme sa Kráľovi, nášmu Bohu.

Pod'te, pokloňme sa Kristovi, Kráľovi, nášmu Bohu.

Pod'te, pokloňme sa a padnime pred samým Pánom, Ježišom Kristom, kráľom a Bohom našim.

Lud spieva 103. žalm.

Dobroreč, duša moja, Pánovi; * Pane, Bože môj, ty si nesmierne veľký. Odel si sa do slávy a veleby, * do svetla si sa zahalil ako do rúcha. Nebesia rozpínaš ako stan, * nad vodami si buduješ komnaty. Po oblakoch vystupuješ ako po schodoch, * na krídlach vánku sa prechádzaš. Vetry sú tvojimi poslami, * ohnivé plamene tvojimi služobníkmi. Zem si postavil na jej základoch, * nevychýli sa nikdy- nikdy. Oceán ju prikryl sťa odev, * nad vrchmi vody zastali. Pred tvojou hrozbou odtiekli, * zhrozili sa pred твоjím hlasom hromovým. Vybehli na vrchy, stiekli do údolia, * na miesto, ktoré si im vyhradil. Položil si hranicu a neprekročia ju, * ani viac nepokryjú zem. Prameňom dávaš stekať do potokov, * čo tečú pomedzi vrchy; a napájajú všetku poľnú zver * aj divým oslom hasia smäd. Popri nich hniezdi nebeské vtáctvo, * spomedzi konárov zaznieva ich pieseň. Zo svojich komnát zvlažuješ vrchy, * plodmi svojich diel sýtiš zem. Tráve dávaš rásť pre ťažný dobytok * a byli, aby slúžila človeku. Zo zeme vyvádzaš chlieb i víno, * čo obveseľuje srdce človeka; olejom rozjasňuješ jeho tvár * a chlieb dáva silu srdcu človeka. Sýtia sa stromy Pánovej * cédre Libanonu, čo on zasadil. Na nich si vrabce hniezda stavajú * a na ich vrcholcoch bývajú bociany. Vysoké štity patria kamzíkom, * v skalách sa skrývajú svište. Na určovanie času si mesiac utvoril; * slnko vie, kedy má zapadať. Prestieraš tmú a nastáva noc * a povylieza všetka lesná zver. Levíčatá ručia za korisťou * a pokrm žiadajú od Boha. Len čo vyjde slnko, utiahnu sa * a ukladajú sa v svojich dúpätách. Vtedy sa človek ponáhľa za svojim dielom, * za

svojou prácou až do večera. Aké mnohoraké sú tvoje diela, Pane! * Všetko si múdro urobil. Zem je plná tvojho stvorenstva. Tu more veľké, dlhé a široké, * v ňom sa hemžia plazy bez počtu, živočíchy drobné i obrovské. Po ňom sa plavia lode * i Leviatan, ktorého si stvoril, aby sa v ňom ihral. Všetko to čaká na teba, * že im dáš pokrm v pravý čas. Ty im ho dávaš a ony ho zbierajú; * otváraš svoju ruku, sýtia sa dobrotami. Len čo odvrátiš svoju tvár, už sa trasú; * odnímaš im dych a hneď hynú a vracajú sa do prachu. Keď zošleš svojho ducha, sú stvorené * a obnovuješ tvárnosť zeme. Pánova chvála nech trvá na veky; * zo svojich diel nech sa teší Pán. Pozrie sa na zem a rozochvieva ju, * dotkne sa vrchov a ony chrlia dym. Po celý život chcem spievať Pánovi * a svojmu Bohu hrať, kým len budem žiť. Kiež sa mu moja pieseň zapáči; * a ja sa budem tešiť v Pánovi. Nech zo zeme zmiznú hriešnici a zločincov nech už niet. * Dobroreč, duša moja, Pánovi. Slnko vie, kedy má zapadať, * prestieraš tmú a nastáva noc. Aké mnohoraké sú tvoje diela, Pane! * Všetko si múdro urobil.

SLÁVA: I TERAZ:, Aleluja, aleluja, aleluja. * Sláva Tebe, Bože. (3x)

Žalm 140.

Pane, ja volám k tebe:* Vyslyš ma, vyslyš ma, Pane.* Pane, ja volám k tebe,* vypočuj hlas môj.* Keď volám k tebe,* vyslyš ma, Pane.

Moja modlitba nech sa vznáša k tebe ako kadidlo* a pozdvihnutie mojich rúk* ako obeť večerná.* Vyslyš ma, Pane.

Verš: Ak si budeš, Pane, neprávosť uchovávať v pamäti, Pane, kto obstojí? * Ale u teba je odpustenie hriechov.

Hlas 1.: Všetko tvorstvo, Kriste, hrôzou sa chvelo,* keď ťa videlo na kríži. * Slnko sa skrylo. Základy zeme sa chveli. * Všetky stvorenia s Tvorcom trpeli. * Sláva tebe, Pane, * ty si za nás dobrovoľne zomrel.

Verš: Spolieham sa na teba, Pane.* Moja duša sa spolieha na tvoje slovo. * Moja duša dúfa v Pána.

Hlas 2.: Prečo tak hanebne jednajú zločinní a nespravodliví ľudia? * Prečo na smrť odsúdili Prameň života? * Aký to úžasný div! * Stvoriteľ sveta sa vydáva do rúk zločincov. * Najväčší priateľ človeka je pribitý na kríž. * To z lásky k väzňom predpekli, * aby ich vyslobodil. * Tí mu v ústrety radostne volajú: * Veľmi trpezlivý Pane, sláva tebe.

Verš: *Väčšmi ako strážcovia vyčkávajú dennicu,* nech dúfa Izrael v Pána.*

Keď ťa dnes videla nepoškvrnená Panna, * ako máš ruky pribité * a telo ranami pokryté, * jej srdce bolo žiaľom preplnené, * a srdce mečom bolesti ranené. * Jej oči už nevládali plakať, * len pery v žiali šepotali: * „Ach, Syn Boží, Dieťa moje * ty jasné slnko sveta, * prečo zapadáš mojim očiam?“ * Ó, nevinný Baránok Boží, * aj anjelské zástupy sa báli * a strachom naplnené volali: * „Nepochopiteľný Pane, sláva tebe!“

Verš: *Lebo u Pána je milosrdenstvo a hojné vykúpenie.* On sám vykúpi Izraela zo všetkých jeho nepravostí.*

Keď ťa na kríži pribitého * uvidela tvoja nepoškvrnená Matka, Kriste, * Boha s Stvoriteľa všetkého * žalostne zvolala * Synu môj, kam sa podela krása tvojho výzoru? * Nevládzem pozeráť sa na tvoje nespravodlivé ukrižovanie. * Ponáhľaj sa a povstaň, * aby som aj ja videla * po troch dňoch tvoje vzkriesenie.

Verš: *Chváľte Pána, všetky národy.* Oslavujte ho, všetci ľudia.*

Hlas 6.: Dnes Vládca nebies pred Piláta je predvedený, * Tvorca vesmíru na smrť je odsúdený. * Ako baránka vedú ho na zabitie. * Svoje telo na kríž pribíť dáva, * kopija mu srdce prebodáva. * Jeho ruky v púšti mannu rozsievali, * teraz na kríži ho Židia octom napájali. * Ľudia tupia svojho Stvoriteľa * a po tvári bijú sveta Spasiteľa. * Kriste, úžasná je tvoja láska k ľuďom. * Ešte i za svojich katov prosíš Otca. * „Odpusť im, lebo nevedia čo robia.“

Verš: Lebo veľké je jeho milosrdenstvo voči nám * a pravda Pánova trvá na veky.

Hľa, tak nespravodlivo Veľrada postupuje! * Vládcu tvorstva na smrť odsudzuje. * Nemusel sa hanbiť za dobrodenia, ktoré im pripomínal: * „Ľud môj, čím som sa proti tebe previnil? * Koľké zázraky som v Júdsku urobil! * Jediným slovom som kriesil vašich mŕtvych. * Každú bolesť som odstránil, * každú nemoc uzdravil. * Čím sa mi za to odplácate? * Prečo na moje dobrodenia zabúdate? * Za uzdravenia ste ma ranami zasýpali. * Za dar života na smrť ste ma vydali. * Ako zlodeja ste na kríž pribili svojho Spasiteľa. * Ako zradcu ste odsúdili svojho Zákonodarcu. * Na smrť ste vydali Kráľa vesmíru. * Nekonečne trpezlivý Pane, sláva tebe.

Sláva i teraz: hlas 6.: Dnes sa odohráva úžasné a preslávne divadlo. * Nedotknuteľný zajať sa dáva * a na tie ruky putá dostáva, * čo Adamovi strhali okovy. * Nespravodlivo vyšetrujú Pána, * ktorý preniká do hlbín srdca. * On svojou mocou zapečatil pekelné priepasti, * a teraz okúša temnice strasti. * Ten, ktorého nebeské vojsko sa bojí, * sám pred súdom Pilátovým stojí. * Stvorená ruka bije Stvoriteľa. * Na smrť odsúdili Sudcu živých i zosnulých. * Do hrobu zatvorili Ničiteľa pekla. * Pane, plný milosrdenstva, * ty si pokorne znášal všetky muky * a všetkých si zbavil večnej kliatby.

Ľud spieva: Svetlo tiché svätej slávy nesmrteľného, Otca nebeského, svätého, blaženého, Ježišu Kriste, keď sme prišli k západu slnka a videli žiaru večernú, ospevujeme Otca i Syna i Svätého Ducha, Boha. Je dôstojné preľúbennými hlasmi oslavovať teba, Synu Boží, ktorý dávaš život celému svetu, preto ťa celý vesmír velebí.

Čítanie z Knihy Exodus

Potom Pán povedal Mojžišovi: "Chod', odíď odtiaľto ty aj ľud, čo si vyviedol z egyptskej krajiny, do krajiny, ktorú som odprisahal Abrahámovi, Izákovi a Jakubovi, keď som povedal: "Dám ju tvojmu

potomstvu." Pošlem pred tebou anjela a vyženie Kanaánčanov, Hetejcov, Ferezejcov, Hevejcov a Jebuzejcov a on ťa vovedie do krajiny, ktorá oplýva mliekom a medom. Ja nepôjdem uprostred teba, lebo si ľud nepoddajnej šije. Inak by som ťa musel cestou zahubiť." Keď ľud počul túto tvrdú reč, zosmutnel a nik nenosil svoje šperky. Lebo Pán povedal Mojžišovi: "Povedz Izraelitom: "Ste tvrdošijný ľud! Keby som chvíľku šiel uprostred teba, musel by som ťa cestou zahubiť. Odlož teda svoje šperky a potom uvidím, ako s tebou naložím." A Izraeliti nenosili od vrchu Horeb svoje šperky. Mojžiš vzal stánok, postavil ho mimo tábora, neďaleko od tábora, a nazval ho stánkom zjavenia. Každý, kto sa chcel obrátiť na Pána, vyšiel k stánku zjavenia, čo stál mimo tábora. Keď vyšiel k stánku Mojžiš, všetok ľud vstal, každý sa postavil pri vchode do svojho stanu a hľadel za Mojžišom, kým neprišiel k stánku. A len čo Mojžiš vošiel do stánku, spustil sa nadeň oblačný stĺp a ostal stáť pri vchode do stánku. Potom sa rozprával s Mojžišom. A všetok ľud videl stáť oblačný stĺp pri vchode do stánku. Tu všetci povstali a každý sa vrhol (na zem) pri vchode do svojho stanu. Pán sa však rozprával s Mojžišom z tváre do tváre, ako keď sa niekto rozpráva so svojim priateľom. Potom sa vrátil do tábora. Ale jeho služobník, mladík Jozue, Nunov syn, sa nevzďaľoval zo stánku. A Mojžiš povedal Pánovi: "Pozri, ty mi prikazuješ: "Vyveď tento ľud!" A neoznámil si mi, koho pošleš so mnou, hoci si povedal: "Poznám ťa po mene, ba našiel si milosť v mojich očiach." Ak som teraz našiel v твоjich očiach milosť, prezraď mi, prosím, svoje zámery, aby som poznal, že som našiel milosť v твоjich očiach. Veď tento ľud je твоjím národom!" On odpovedal: "Ja mám ísť osobne (s tebou), aby si ty mal pokoj?!" Tu on odpovedal jemu: "Ak nepôjdeš s nami osobne, ani nás nevyvádzať odtiaľto! A po čom poznám, že som našiel milosť v твоjich očiach, ja a tvoje ľud, ak nie po tom, že pôjdeš s nami a my, ja a tvoje ľud, budeme tým vyznačení pred všetkými národmi, čo sú na zemskej povrchu?" Tu Pán povedal Mojžišovi: "Aj toto, o čo si prosil, urobím, lebo ty si našiel milosť v mojich očiach a ja ťa poznám podľa mena!" On povedal: "Daj mi vidieť svoju slávu!" On mu odvetil: "Predvediem pred tebou všetku svoju nádheru a vyslovím pred tebou aj Pánovo meno. Milostivý budem, ku komu chcem byť milostivý, a zmilujem sa nad tým, nad kým sa chcem zmilovať!" A ešte mu povedal: "Moju tvár

nemôžeš vidieť, lebo niet človeka, ktorý by mňa videl, a ostal by nažive!" A Pán hovoril ďalej: "Hľa, neďaleko mňa je miesto, tam vystúp na skalu! Keď tade pôjde moja sláva, postavím ťa do skalnej trhliny a položím na teba svoju ruku, kým neprejdem. Potom svoju ruku odtiahnem a ty ma uvidíš odzadu. Ale moju tvár nesmie nik vidieť!"

Čítanie zo svätého evanjelia...

Keď sa rozodnilo, veľkňazi a starší ľud sa uzniesli, že Ježiša vydajú na smrť. Preto ho spútaného odvieďli a odovzdali vladárovi Pilátovi. Keď zradca Judáš videl, že Ježiša odsúdili, ľútosťou pohnutý vrátil tridsať strieborných veľkňazom a starším so slovami: "Zhrešil som, lebo som zradil nevinnú krv." Ale oni odvetili: "Čo nás do toho? To je tvoja vec!" On odhodil strieborné peniaze v chráme a odišiel; a potom sa šiel obesiť. Veľkňazi vzali peniaze a povedali: "Neslobodno ich dať do chrámovej pokladnice, lebo je to cena krvi!" Dohodli sa teda a kúpili za ne Hrnčiarovo pole na pochovávanie cudzincov. Preto sa, to pole až do dnešného dňa volá Pole krvi. Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš: "Vzali tridsať strieborných, cenu toho, ktorého takto ocenili synovia Izraela, a dali ich za Hrnčiarovo pole; ako mi prikázal Pán." Keď Ježiš stál pred vladárom, vladár sa ho spýtal: "Si židovský kráľ?" Ježiš odpovedal: "Sám to hovoríš." A keď naňho veľkňazi a starší žalovali, nič neodpovedal. Vtedy sa ho Pilát opýtal: "Nepočuješ, čo všetko proti tebe svedčia?" Ale on im neodpovedal ani na jediné slovo, takže sa vladár veľmi čudoval. Na sviatky vladár prepúšťal zástupu jedného väzňa, ktorého si žiadali. Mali vtedy povestného väzňa, ktorý sa volal Barabáš. Keď sa zhromaždili, Pilát im povedal: "Koho vám mám prepustiť: Barabáša, alebo Ježiša, ktorý sa volá Mesiáš?" Lebo vedel, že ho vydali zo závesti. Keď sedel na súdnej stolici, odkázala mu jeho manželka: "Nemaj nič s tým spravodlivým, lebo som dnes vo sne veľa vytrpela pre neho." Veľkňazi a starší nahovorili zástupy, aby si žiadali Barabáša a Ježiša zahubili. Vladár sa ich opýtal: "Ktorého z týchto dvoch si žiadate prepustiť?" Oni zvolali: "Barabáša!" Pilát im povedal: "Čo mám teda urobiť s Ježišom, ktorý sa volá Mesiáš?" Všetci volali: "Ukrižovať ho!" On vrazil: "A čo zlé urobil?" Ale oni tým väčšmi kričali: "Ukrižovať ho!" Keď Pilát videl, že nič nedosiahne, ba že pobúrenie ešte vzrastá, vzal

vodu, umyl si pred zástupom ruky a vyhlásil: "Ja nemám vinu na krvi tohoto človeka. To je vaša vec!" A všetok ľud odpovedal: "Jeho krv na nás a na naše deti!" Vtedy im prepustil Barabáša; Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali. Vládrovi vojaci vzali Ježiša do vládnej budovy a zhromaždili k nemu celú kohortu. Vyzliekli ho a odeli do šarlátového pláštá, z trnia uplietli korunu a položili mu ju na hlavu, do pravej ruky mu dali trstinu, padali pred ním na kolená a posmievali sa mu: "Buď pozdravený, židovský kráľ!" Pľuli naňho, brali mu trstinu a bili ho po hlave. Keď sa mu naposmievali, vyzliekli ho z pláštá a obliekli mu jeho šaty. Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali. Ako vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimona. Toho prinútili, aby mu niesol kríž. Tak prišli na miesto, ktoré sa volá Golgota, čo znamená Lebka. Dali mu piť víno zmiešané so žľcou: Ale keď ho ochutnal, nechcel piť. Keď ho ukrižovali, hodili lós a rozdelili si jeho šaty. Potom si posadali a strážili ho. Nad hlavu mu dali nápis s označením jeho viny: "Toto je Ježiš, židovský kráľ!" Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov: jedného sprava, druhého zľava. A jeden zo zločincov, čo viseli na kríži, sa mu rúhal: "Nie si ty Mesiáš?! Zachráň seba i nás!" Ale druhý ho zahriakol: "Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si odsúdený na to isté? Lenže my spravodlivo, lebo dostávame, čo sme si skutkami zaslúžili. Ale on neurobil nič zlé." Potom povedal: "Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva." On mu odpovedal: "Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji." A tí, čo šli okolo, rúhali sa mu: potriasali hlavami a vraveli: "Ty, čo zboríš chrám a za tri dni ho znova postavíš, zachráň sám seba! Ak si Boží Syn, zostúp z kríža!" Podobne sa mu posmievali aj veľkňazi so zákonníkmi a staršími: "Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť. Je kráľom Izraela; nech teraz zostúpi z kríža a uveríme v neho. Spoliehal sa na Boha; nech ho teraz vyslobodí, ak ho má rád. Veď povedal: "Som Boží Syn." Takisto ho tupili aj zločinci, čo boli s ním ukrižovaní. Od dvanástej hodiny nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popoludní. Okolo tretej hodiny zvolal Ježiš mocným hlasom: "Eli, Eli, lema sabakthani?", čo znamená: "Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?" Keď to počuli niektorí z tých, čo tam stáli, vraveli: "Volá Eliáša." Jeden z nich hneď odbehol, vzal špongiu, naplnil ju octom, nastokol na trstinu a dával mu piť. Ale ostatní hovorili: "Počkaj, nech

uvidíme, či ho Eliáš príde vyslobodiť." Ježiš však znova zvolal mocným hlasom a vydýchol dušu. A hľa, chrámová Opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku. Zem sa triasla a skaly sa pukali. Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnulých svätých vstali z mŕtvych. Vyšli z hrobov a po jeho vzkriesení prišli do svätého mesta a ukázali sa mnohým. Keď stotník a tí, Keďže bol Prípravný deň, Židia požiadali Piláta, aby ukrižovaným polámali nohy a sňali ich, aby nezostali telá na kríži cez sobotu, lebo v tú sobotu bol veľký sviatok. Prišli teda vojaci a polámali kosti prvému aj druhému, čo boli s ním ukrižovaní. No keď prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, kosti mu nepolámali, ale jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda. A ten, ktorý to videl, vydal o tom svedectvo a jeho svedectvo je pravdivé. On vie, že hovorí pravdu, aby ste aj vy uverili. Toto sa stalo, aby sa splnilo Písmo: "Kosť mu nebude zlomená." A na inom mieste Písmo hovorí: "Uvidia, koho prebodli." čo s ním strážili Ježiša, videli zemetrasenie a všetko čo sa deje, veľmi sa naľakali a hovorili: "On bol naozaj Boží Syn." Boli tam a zobďaleč sa pozerali mnohé ženy, ktoré sprevádzali Ježiša z Galiley a posluhovali mu. Medzi nimi bola Mária Magdaléna, Mária, Jakubova a Jozefova matka, a matka Zebedejových synov. Keď sa zvečerilo, prišiel zámožný človek z Arimatey, menom Jozef, ktorý bol tiež Ježišovým učeníkom. Zašiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo. Pilát rozkázal, aby mu ho dali. Jozef vzal telo zavinul ho do čistého plátna a uložil do svojho nového hrobu, ktorý si vytesal do skaly. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel. Bola tam Mária Magdaléna a iná Mária a sedeli oproti hrobu.

Veršové slohy:

Hl. 2. (podobn: Jehda ot dréva): Keď ťa, Kriste, prameň života, * Jozef z Arimatie sňal z kríža, * zavinul ťa do plátna s vonnými masťami. * Chcel ťa zasýpať vrúcnyimi bozkami, * ako mu velila láska k tebe. * No bázeň mu to prekazila. * Preto ti s vďačným srdcom volal: * „Láska moja, sláva tvojmu vstupu do hrobu!“

Verš: Pán kraľuje, velebou sa zaodel.

Keď si v hrobe svoje telo zatvoril, Spasiteľ, * desil sa pokorený vládca pekiel. * Brány jeho mesta boli dolámané * a veraje rozbité. * Hroby sa otvorili a zosnulí vystúpili. * Vtedy zaplesalo vďačné srdce Adamovo * a radostne ti volal v ústrety: * „ Sláva tvojmu príchodu, láskyplný Pane.“

Verš: Upevnil zemekruh, že sa nezachveje.

Kriste, keď videli nebeské sily, * ako na teba udavači žalujú, že si rozvratník, * žasli nad tvojou nesmiernou trpezlivosťou, * i nad tým, že tie isté ruky, ktoré kameň zapečatili, * aj tvoje rebrá kopijou prerazili. * Ale z našej spásy sa radovali * a s vďačnosťou ti volali: * „Predobry Spasiteľ, sláva tvojmu vstupu do hrobu!“

Sláva i teraz: hlas 5.: Teba, ktorý sa odievaš svetlom ako rúchom, * z kríža sňali Jozef s Nikodemom. * Zaplakali, keď ťa videli mŕtveho, * nahého a nepochovaného. * „Ó najsladší Ježiš, * Slnko ťa na kríži visieť videlo, * preto svoju tvár mrakom zastrelo. * Aj zem sa hrôzou triasla. * Chrámova opona sa roztrhla. * Teraz na teba hľadia naše oči. * Dobrovoľne si za nás zomrel, * Bože náš, ako ťa pochovať máme? * Do akého plátna ťa obviníme? * Ako sa len hriechnymi rukami tvojho tela dotkneme? * Dobrodinec náš, aký pohrebný spev ti zaspievame? * Velebíme tvoje prehorké umučenie, * pohreb i slávne vzkriesenie. * Sláva tebe, Pane. “

Po skončení slôh:

Teraz prepustíš, Pane, svojho služobníka podľa svojho slova v pokoji, lebo moje oči videli tvoju spásu, ktorú si pripravil pred tvárou všetkých národov: svetlo na osvietenie pohanov a slávu Izraela, tvojho ľudu.

Trojsväté pieseň, po Otče náš:

Ľud: Tropár, hlas 2.: Blahoobrázny Jósif, * s dréva sném prečistojte Ťílo Tvoje, * plašcaníceju čistoju obvív, * i voňami vo hróbi nóvi pokrýv položí.

Sláva i nyňi: Myronósicam ženám, pri hróbi predstáv Ánhel vopijáše: * myra mértvym súť prilična, * Christós že istľinija javísja čúzď.

Modlitba Veľkého piatku: Pane Ježišu Kriste, Bože náš, dobrorečíme ti a velebíme ťa ako svojho Spasiteľa, Vykupiteľa a najväčšieho dobrodincu. Doprial si nám prežiť svätú pôstnu dobu a dospieť až k posvätnému dňu vzkriesenia tvojho priateľa Lazára i slávnemu vstupu do Jeruzalema. Spolu s izraelskými dieťkami, ktoré v rukách držali olivové ratolesti, za jasavého „Hosanna na výsostiach!“ sme ťa sprevádzali do chrámu. Boli sme svedkami aj tvojho spasiteľného presvätého utrpenia. Klaňali sme sa ti pribitému na križi. Do hrobu sme uložili tvoje božské telo. A teraz stojíme na prahu tvojho slávneho vzkriesenia. Padáme na kolená pred týmto svätým hrobom a vrúcne ťa prosíme za tvojich služobníkov, ktorí prišli do tohto chrámu, aby ťa uctili. Prijmi ich pokorné vyznanie hriechov a úprimné pokánie, ako si prijal mýtnikove vzdychy.

Pre tvoje slávne vzkriesenie odpusť im všetky hriechy a očisť ich, ako si očistil kajúcu hriešnicu. Prijmi ich na milosť, ako si prijal Petra, ktorý ťa zaprel a potom horko plakal. Naplň ich srdcia pokornou bážňou a daj, aby ťa celým srdcom vrúcne milovali a plnili tvoju vôľu. Udeľ im milosť, aby vždy dôstojne prijímali tvoje sväté Telo a Krv a stali sa dedičmi tvojho nebeského kráľovstva spolu so všetkými svätými, lebo si náš Spasiteľ a miluješ nás.

Preto ti vzdávame slávu, vdaku, česť a poklonu spolu s Otcom i presvätým a životodarným Duchom, teraz i vždycky i na veky vekov.

L: Amen.

UTIEREŇ PASCHY

Christós voskrése iz mértvych, * smértiju smert' popráv, * i súščym vo hrobích * život darováv.

Lud opakuje dvakrát.

Da voskrésnet Boh, i rastočátsja vrazí Jehó, * i da bižát ot licá Jeho nenavídašči Jehó.

L: Christós voskrése:

Jáko isčezájet dym, da isčéznut: * jáko tájet vosk ot licá ohňa.

L: Christós voskrése:

Táko da pohíbnut hrišnicy ot licá Bóžija, * a právednicy da vozveseľátsja.

L: Christós voskrése:

Sej deň, jehóže sotvorí Hóspod', * vozrádujemsja i vozveselímsja v oň.

L: Christós voskrése:

Sláva: I nýňi:

L: Christós voskrése:

Christós voskrése iz mértvych, smértiju smert' popráv:

Alebo v slovenskom jazyku:

Kristus slávne vstal zmŕtvych. * Smrťou smrť premohol * a tým, čo sú v hrobch * život daroval.

L: (opakuje 2x)

Nech povstane Boh, a stratia sa jeho nepriatelia; spred jeho tváre prchnú tí, čo ho nenávidia.

L: Kristus slávne vstal zmŕtvych. * Smrťou smrť premohol * a tým, čo sú v hrobch * život daroval.

Ako sa dym rozplýva, tak ich rozháňaš, ako sa vosk roztápa v žiari ohňa.

L: Kristus slávne vstal zmŕtvych. * Smrťou smrť premohol * a tým, čo sú v hrobch * život daroval.

Tak spred Božej tváre zmiznú hriešnici, ale spravodliví zaplesajú.

L: Kristus slávne vstal zmŕtvych. * Smrťou smrť premohol * a tým, čo sú v hrobach * život daroval.

Toto je deň, ktorý učinil Pán. Plesajme a radujme sa z neho.

L: Kristus slávne vstal zmŕtvych. * Smrťou smrť premohol * a tým, čo sú v hrobach * život daroval.

Sláva. I teraz.:

L: Kristus slávne vstal zmŕtvych. * Smrťou smrť premohol * a tým, čo sú v hrobach * život daroval.

Kristus slávne vstal zmŕtvych. * Smrťou smrť premohol.

L: A tým, čo sú v hrobach život daroval.

Kánon Paschy

1. pieseň

Irmos: Je Vzkriesenia deň! * Šťastím, ľudia, plesajme. * Slávnosť Pánova, Pascha! * Veď od smrti k životu * a zo zeme do nebies * priviedol nás Boh náš, Kristus. ** Spievajme víťaznú pieseň.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Posväťme si zmysly * Uzrieme žiariaceho Krista * v neprístupnom svetle vzkriesenia, * a jasne počujeme jeho pozdrav „Pokoľ vám!“, **Radpistou nám zaplesajú srdcia.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Nech sa nebesia radostne veselia, * nech sa raduje zem, * nech spieva celý vesmír viditeľný i neviditeľný * lebo žije Kristus, ** radosť všetkých vekov.

3. pieseň

Irmos: Príďte a pite z nového prameňa, * ktorý nevyviera zázračne z kameňa. * Je to zdroj nesmrteľnosti, * hrob, ten čo nám daroval Krista, ** našu záchranu a silu.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Dnes je všetko plné svetla: * nebo, zem, i priepasť podsvetia, * nech oslavuje všetko tvorstvo * vzkriesenie Kristovo, ** ono je našou spásou.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Včera som bol pochovaný s tebou, Kriste, * dnes s tebou, vstávam zmŕtvychvstalým, * včera som s tebou pnel na križi, * preto osláv ma, Spasiteľ, ** vo svojom Kráľovstve.

Ipakoj

Keď Márie prišli včas ráno, * a kameň od hrobu našli odvalený, * anjel im vyčítal * „Prečo hľadáte Boha, odetého večným svetlom, * medzi mŕtvymi ako človeka * Pozrite si v hrobe plachty. * Choďte a zvestujte svetu: * že Pán vstal a smrť smrťou premohol, * lebo je Syn Boží, * ten, čo spasil ľudské pokolenie.

4. pieseň

Irmos: Bohom osvietený prorok Habakuk, * stoj s nami na stráži * pri hrobe Kristovom, * a ukáž nám svetlom odetého anjela, * prinášajúceho radostnú zvesť: * že svetu prišla spása * lebo z hrobu vstal Kristus, ** všemohúci Boh.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Ako prvorodený, * zrodil sa Kristus z Márie Panny, * ako človek zjavil sa medzi nami, * Baránkom ho nazývali, * Nepoškvrneným, * lebo hriech sa ho nedotkol, * Náš Spasiteľ, ** má meno Dokonalý.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Ako jednoročný baránok, * pre všetkých nás bol zabitý Kristus, * naša obeta naša sláva, * žertva dokonalá, * Ale z hrobu zažiaril nám ** ako jasné Slnko pravdy.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Praotec Boží, Dávid, * radostne tancoval pred archou zmluvy. * Aj my, svätý ľud Boží, * keď vidíme splnenie predpovede, * vrúcne sa radujeme, že vstal mŕtvych Kristus, * všemohúci Boh.

5. pieseň

Irmos: Bdejme že od včasného rána, * a miesto myrhy pejme pieseň Vládcovi, * a uzrieme Krista- Slnko pravdy: ** On daroval život všetkým.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Tvoju bezmedznú dobrotu * zakúsili na sebe väzni predpekla, * teraz krokom radostným, na svetlo vystupujú, ** a teba Kriste večná Pascha oslavujú.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Príďme k hrobu so sviecami * v ústrety Kristu Ženíchovi, * a spolu s anjelskými zbormi oslávmе, ** spásonosného Baránka Božieho.

6. pieseň

Irmos: Zostúpil si do hlbín zeme * a rozbil si večné veraje, * čo držali zviazaných väzňov, * väzňov, Kriste * a po troch dňoch ako Jonáš z veľryby ** slávne si z vstal hrobu.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Zachoval si panenstvo Panny * pri svojom narodení Kriste, * podobne pri vzkriesení * ostali nedotknuté pečate hrobu ** a otvoril si nám bránu do raja.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Pane môj, živá a nezničiteľná žertva * Ako Boh sám seba daroval si Otcovi, * svojím zmŕtvychvstaním vzkriesil Adama ** nášho praotca.

Kondák, 8.hlas: Až do hrobu si zostúpil, Nesmrteľný, a zničil si vládu pekla. Vstal si ako víťaz, Kriste, Bože. Pozdravil si ženy: „Pokoľ vám!“ Apoštolom si mier daroval a mŕtvym vzkriesenie.

Videli sme Kristovo vzkriesenie, preto sa pokloňme Pánu Ježišovi, jedinému bezhriešnemu. Klaniame sa tvojmu krížu, Kriste, a tvoje zmŕtvychvstanie oslavujeme a ospevujeme, lebo ty si náš Boh. Okrem teba iného nepoznáme, tvoje meno vyznávame. Pristúpte, všetci verní, pokloňme sa svätému Kristovmu vzkrieseniu, lebo skrze kríž prišla radosť celému svetu. Neprestaňme dobrorečiť Pánovi a ospevovať ho, lebo pretrpel ukrižovanie a smrťou premohol smrť. (3X)

Ježiš Kristus vstal mŕtvych ako predpovedal. Daroval nám život večný i veľké milosti.

7. pieseň

Irmos: Ten, čo v peci zachránil mládencov, * stal sa človekom, * trpel ako smrteľník * a pre zásluhy svojich strasti * smrteľných odieva nádherou neporušiteľnosti * jediný požehnaný ** Boh našich otcov oslávený.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Ženy s voňavkami plné lásky, * išli k tvojmu hrobu, * so slzami hľadali ťa mŕtveho, * ale s radosťou sa ti klaňali vzkriesenému* a tajomstvo Paschy ** tvojim učeníkom zvestovali.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Víťazstvo nad smrťou oslavujeme, * i zrušenie predpekľia, * nový večný život začína, radostne ospevujme Dobrodincu: * jediného požehnaného ** Boha našich otcov oslavného.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Naozaj večne bude večne žehnaná a ospevovaná * táto noc nášej spásy, * ako zora krásneho dňa, * svedok Kristovho vzkriesenia, * lebo v nej večné Svetlo ** z hrobu všetkým zažiarilo.

8. pieseň

Irmos: To je ten zvestovaný svätý Deň, * prvý v týždni, * Pán a kráľ roku, * sviatok nad všetky sviatky, * slávnosť nad slávnosťi. ** V ňom velebíme Krista na veky.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Podťe deti novej vinice, * vo výročný deň vzkriesenia, * zúčastnime sa na oslave Krista, * v jeho Božskom Kráľovstve ** Ospevujme ho ako Boha na veky.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Obzri sa Sion a hľad: * zhromaždila sa k tebe, * ako lúče Božej žiary, * od západu i od severu, i od mora * i z východu všetká rodina tvoja, ** aby v tebe velebili Krista na veky.

Verš: *Presvätá Trojica, Bože náš, sláva tebe: +*

Trojičník: Všemohúci Otče, Slovo i Duchu, * jediný Bože v troch osobách, * večný a nemeniteľný, * v tvojom mene sme pokrstení ** teba velebíme na veky.

Megalynarion

Anjel zvestoval požehnanaj: * „Prečistá Panna, raduj sa! * Plesaj Nepoškvrnená! * Tvoj Syn tretieho dňa vstal z hrobu. * a zosnulých vzkriesil. * Ľudia, radujme sa.

9. pieseň

Irmos: Osvieť sa, osvieť sa, nový Jeruzalem! * Hľa sláva Pánova ťa žiarila * Raduj sa a plesaj teraz Sion. * A ty, Prečistá Bohorodička, ** teš sa zo vzkriesenia svojho Syna.

Refrén: *Kristus slávne vstal z mŕtvych!*

Aký božský a ľubezný, * aký milý, * aký sladký je tvoj hlas! * Prisľúbil si že s nami iste ostaneš, * do konca vekov Kriste. * A my, tvoji verní, jasáme, ** lebo si posilnil našu nádej.

Nech povstane Boh * a stratia sa jeho nepriatelia. * Spred jeho tváre prchnú tí, čo ho nenávidia.

Pascha požehnaná sa nám dnes zjavila, * Pascha nová a svätá, * Obeť tajuplná, * Obeť prevznešená, * slávny Kristus Vykupiteľ, * Žertva nepoškvrnená, * Obeta nesmierna, * Dar veriacim, Baránok, ten, čo nám otvoril brány raja, * Ježiš, * čo posväcuje všetkých verných.

Ako sa dym rozplýva, tak ich rozháňaš, * ako sa vosk roztápa v žiari ohňa.

Príďte, ženy, čo ste Krista videli* a povedzte Sionu: * „Prijmi od nás zvesť radostnú* o Kristovom vzkriesení. * Vyzdob sa a plesaj * a raduj sa, Jeruzalem. * Veď si videl Krista Kráľa * ako Ženícha vystúpiť z hrobu.“

Tak spred Božej tváre zmiznú hriešnici, * ale spravodliví zaplesajú.

Včasráno prišli sväté ženy * k hrobu Darca života. * Našli na kameni sedieť anjela, * a on ich takto oslovil: * „Prečo hľadáte Živého medzi mŕtvymi? * Prečo oplakávate Nesmrteľného? * Choďte, * oznámte vzkriesenie učeníkom.“

Toto je deň, ktorý učinil Pán. * Plesajme a radujme sa z neho.

Slávnosť krásna, * slávnosť Pánova, * Pascha. ** Svitol nám svätý deň Vzkriesenia. * Druh druhá radostne pozdravme! * Ó, deň blažený, * ty si nás zbavil smútku, * lebo z hrobu svojho dnes, * ako zo svadobnej komnaty vyšiel Kristus. * Ženy šťastím naplnil * a prikázal: „Oznámte to apoštolom!“

Sláva. I teraz.: Je vzkriesenia deň! * Všetci radostne jasajme, * druh druhá objímajme * bratmi sa nazývajte. * Pre vzkriesenie odpusťme nepriateľom * a takto zaspievajte:

Kristus slávne vstal zmŕtvych. * Smrťou smrť premohol * a tým, čo sú v hrobach * život daroval.

Sláva tebe Kriste Bože naša nádej, sláva tebe.

L: Kristus slávne vstal zmŕtvych. Smrťou smrť premohol a tým, čo sú v hrobach život daroval. Pane zmiluj sa! (3x) Požehnaj!

Kristus, slávne vstal z mŕtvych, smrťou smrť premohol a tým, čo sú v hrobach život daroval, náš pravý Boh, na prosby svojej prečistej Matky, svätých slávných a všehválených apoštolov i všetkých svätých, nech sa nad nami zmiluje a spasí nás, lebo je dobrý a miluje nás.

L: Amen.

Čítanie zo svätého evanjelia...

Mt: Keď sa pominula sobota, na úsvite prvého dňa v týždni prišla Mária Magdaléna a iná Mária pozrieť hrob. Vtom nastalo veľké zemetrasenie, lebo z neba zostúpil Pánov anjel, pristúpil, odvalil kameň a sadol si naň. Jeho zjav bol ako blesk a jeho odev biely ako sneh. Strážnici strnuli od strachu z neho a ostali ako mŕtvi. Anjel sa prihovril ženám: "Vy sa nebojte! Viem, že hľadáte Ježiša, ktorý bol ukrižovaný. Niet ho tu, lebo vstal, ako povedal. Poďte, pozrite si miesto, kde ležal. A rýchlo choďte povedať jeho učeníkom: "Vstal z mŕtvych a ide pred vami do Galiley. Tam ho uvidíte." Hľa, povedal som vám to." Rýchlo vyšli z hrobu a so strachom i s veľkou radosťou bežali to oznámiť jeho učeníkom. A hľa, Ježiš im išiel v ústrety a oslovil ich: "Pozdravujem vás!" Ony pristúpili, objali mu nohy a klaňali sa mu. Tu im Ježiš povedal: "Nebojte sa! Choďte, oznámte mojim bratom, aby šli do Galiley; tam ma uvidia." Keď odišli, prišli do mesta niektorí zo stráže a oznámili veľkňazom všetko, čo sa stalo. Tí sa zišli so staršími, poradili sa a dali vojakom veľa peňazí so

slovami: "Tak vravte: "V noci prišli jeho učeníci a kým sme my spali, oni ho ukradli." A keby sa to dopočul vladár, my ho uchlácholíme a postaráme sa, aby sa vám nič nestalo." Oni vzali peniaze a urobili tak, ako ich poučili. A toto sa hovorí medzi Židmi až do dnešného dňa. Jedenásti učeníci odišli do Galiley na vrch, kam im Ježiš rozkázal. Keď ho uvideli, klaňali sa mu, no niektorí pochybovali. Ježiš pristúpil k nim a povedal im: "Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Choďte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta."

Jn: Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh. Ono bolo na počiatku u Boha. Všetko povstalo skrze neho a bez neho nepovstalo nič z toho, čo povstalo. V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A svetlo vo tmách svieti, a tmy ho neprijali. Bol človek, ktorého poslal Boh, volal sa Ján. Prišiel ako svedok vydať svedectvo o svetle, aby skrze neho všetci uverili. On sám nebol svetlo, prišiel iba vydať svedectvo o svetle. Právě svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet. Bol na svete a svet povstal skrze neho, a svet ho nepoznal. Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali. Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi ani z vôle tela ani z vôle muža, ale z Boha. A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy. Ján o ňom vydal svedectvo a volal: "Toto je ten, o ktorom som hovoril: Ten, čo príde po mne, je predomnou, lebo bol prv ako ja." Z jeho plnosti sme my všetci dostali milosť za milosťou. Lebo ak zákon bol daný skrze Mojžiša, milosť a pravda prišli skrze Ježiša Krista.

Mk: Keď sa pominula sobota, Mária Magdaléna a Mária Jakubova i Salome nakúpili voňavé oleje a išli ho pomazať. V prvý deň týždňa, skoro ráno, po východe slnka, prišli k hrobu a hovorili si: "Kto nám odvalí kameň od vchodu do hrobu?" Ale keď sa pozreli, videli, že kameň je odvalený; bol totiž veľmi veľký. Keď vošli do hrobu, na pravej strane videli sedieť mladíka oblečeného do bieleho rúcha a strípili. On sa im prihovril: "Neľakajte sa! Hľadáte Ježiša

Nazaretského, ktorý bol ukrižovaný. Vstal z mŕtvych. Niet ho tu. Hľa, miesto, kde ho uložili. Ale choďte a povedzte jeho učeníkom a Petrovi: "Ide pred vami do Galiley. Tam ho uvidíte, ako vám povedal." Vyšli a utekali od hrobu, lebo sa ich zmocnila hrôza a strach. A nepovedali nikomu nič, lebo sa báli.

Lk: V prvý deň týždňa zavčas ráno prišli k hrobu a priniesli voňavé oleje, čo si pripravili. Kameň našli od hrobu odvalený, vošli dnu, ale telo Pána Ježiša nenašli. Ako nad tým rozpačito uvažovali, zastali pri nich dvaja muži v žiarivom odeve. Zmocnil sa ich strach i sklonili tvár k zemi. Ale oni sa im prihovorili: "Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi? Niet ho tu. Vstal z mŕtvych. Spomeňte si, ako vám povedal, keď bol ešte v Galilei: "Syna človeka musia vydať do rúk hriešnych ľudí a ukrižovať, ale on tretieho dňa vstane z mŕtvych." Tu sa rozpomätali na jeho slová, vrátili sa od hrobu a toto všetko zvestovali Jedenástim i všetkým ostatným. Bola to Mária Magdaléna, Jana a Mária Jakubova. A s nimi aj iné to rozprávali apoštolom. Ale im sa zdali tieto slová ako blúznenie a neverili im. No Peter vstal a bežal k hrobu. Keď sa nahol dnu, videl tam len plachty. I vrátil sa domov a čudoval sa, čo sa stalo.

Slúženia v našom farskom chráme

Kvetná Nedeľa: **8:30** Utieren; **9:30** Svätá liturgia s požehnaním ratolestí

Veľký Štvrtok: **14:00** Večiereň s liturgiou sv. Bazila Veľkého; **18:00** Sväté strasti

Veľký Piatok: **9:00** Cárske časy; **14:00** Večiereň s uložením plašcanice do hrobu

Veľká Sobota: **9:00** Jeruzalemská Utieren; **14:00** Večiereň s liturgiou sv. Bazila Veľkého

Svätá a Veľká Nedeľa Paschy: **6:00** Utieren Vzkriesenia; **9:00** Svätá liturgia s modlitbou na požehnanie jedál; **18:00** Veľká Večiereň

Svetlý Pondelok: **9:30** Svätá liturgia